

Fyzická geografie

Cvičení 11.

Ing. Tomáš Trnka

Pobřežní tvary reliéfu

- Pobřeží (shore) =
linie odlivu → linie bouřlivého příboje.
- Přímoří (coast) =
pevnina ležící podél mořského břehu
 - zóna působení vln na dno,
 - pláž,
 - pobřežní útesy,
 - pásmo písečných dun.

Pobřežní útesy

- Pobřežní útes (klif, abrazní srub)
- Abrazní terasa
- Abrazní výklenek
- Jeskyně, skalní brány, skalní pilíře a jehly.

Klif/Srub/Útesy

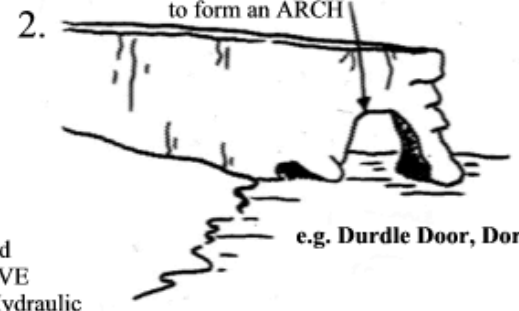
Abrazní terasa

EROSION OF A HEADLAND

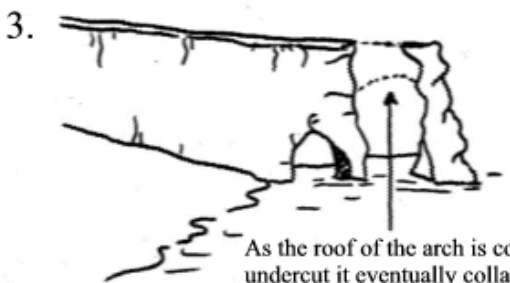

Weak areas are attacked by waves and opened to form a CAVE (due to erosion e.g. Hydraulic Action)

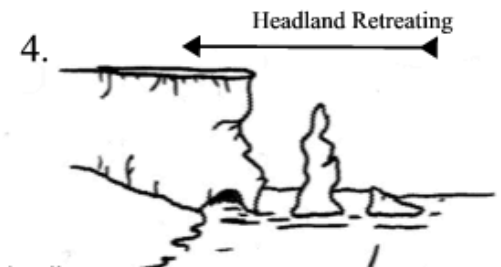

Cave widened and deepened by erosion to form an ARCH

e.g. Durdle Door, Dorset

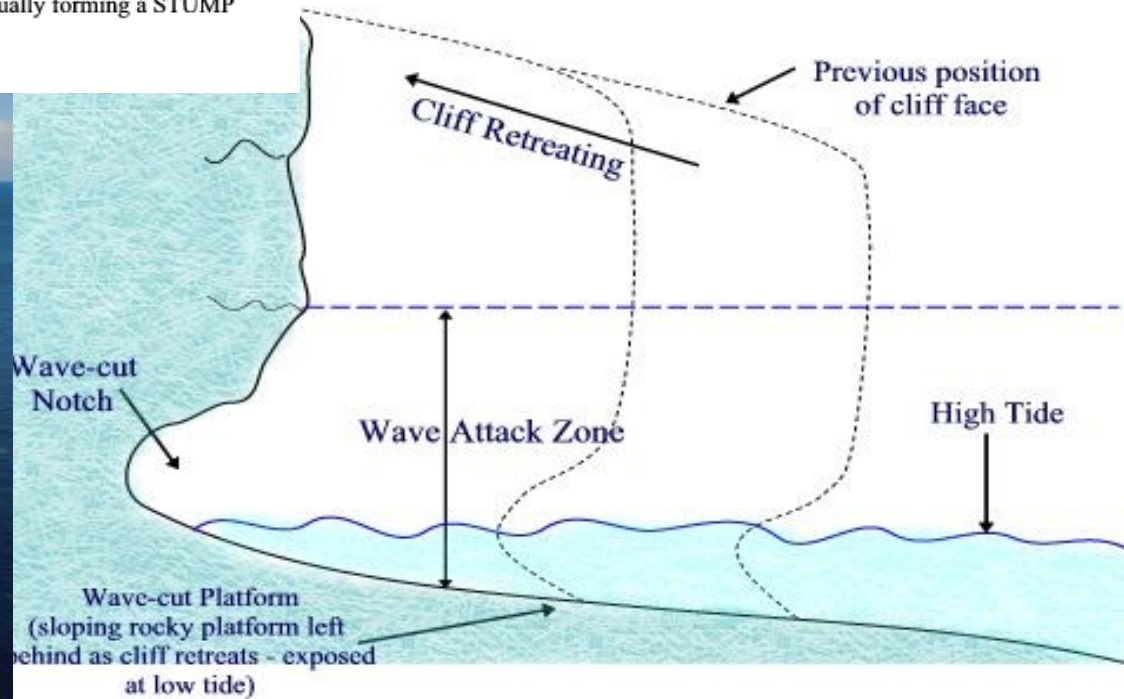
As the roof of the arch is continually undercut it eventually collapses leaving an isolated STACK e.g. Old Harry, Dorset

Headland Retreating

Stack is continually eroded eventually forming a STUMP

Wave-cut Platforms

Pláž

Písečná kosa

Kuršská kosa

Tombolo

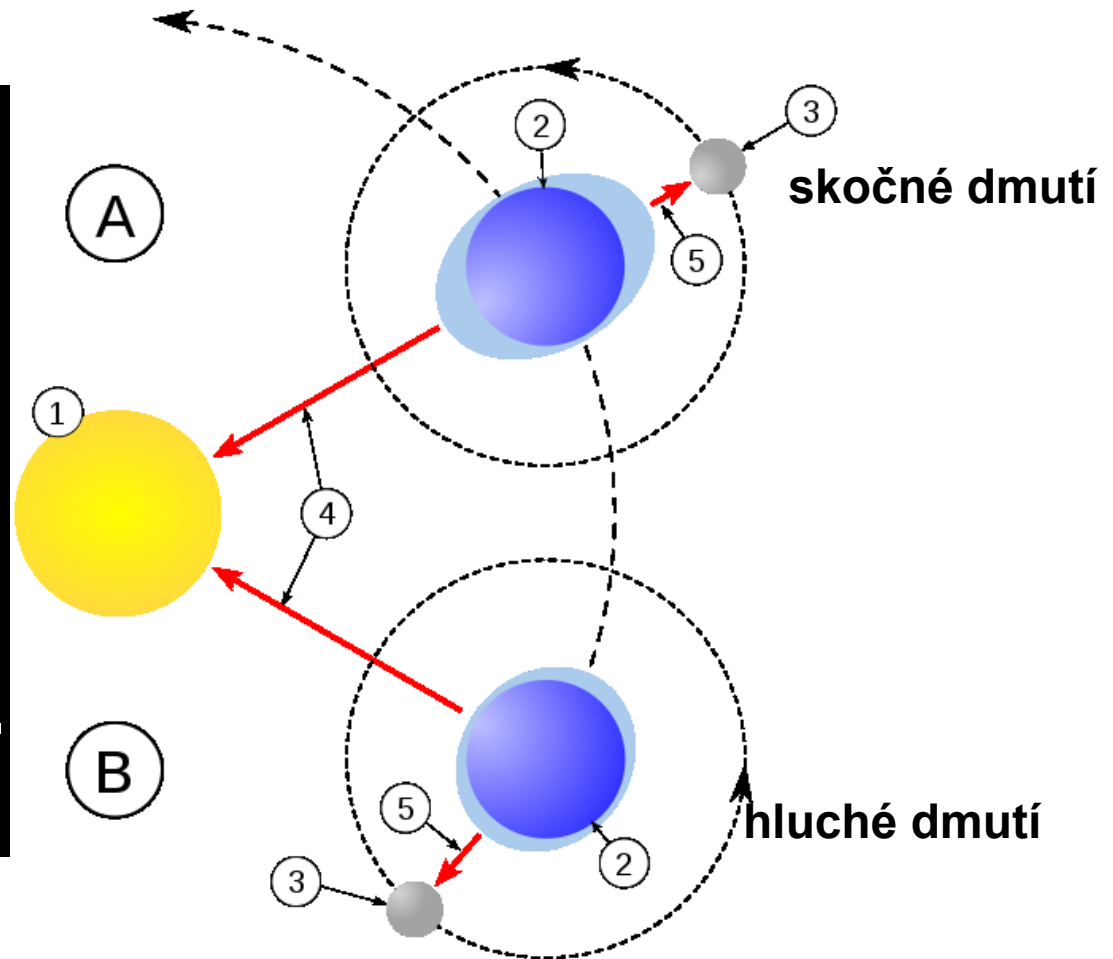
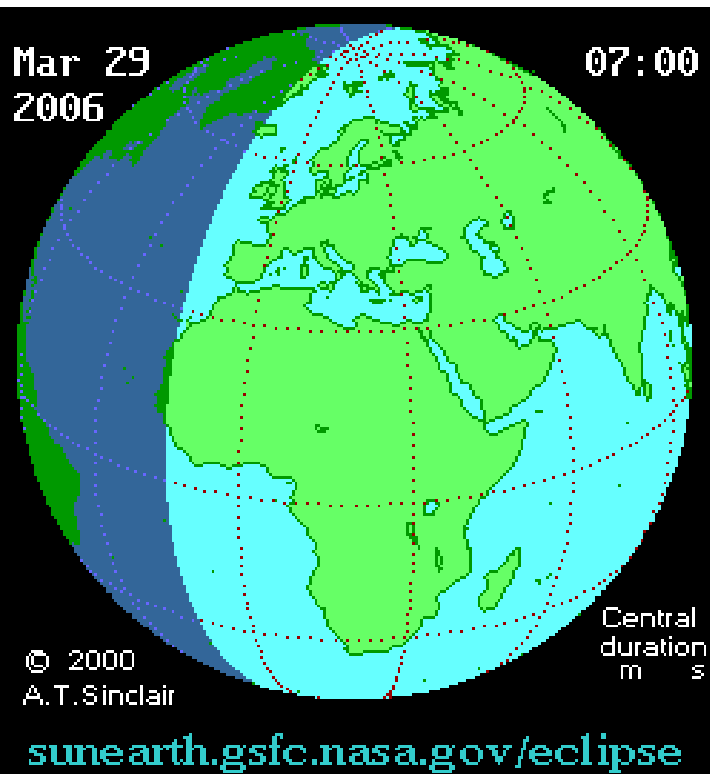

Estuárium

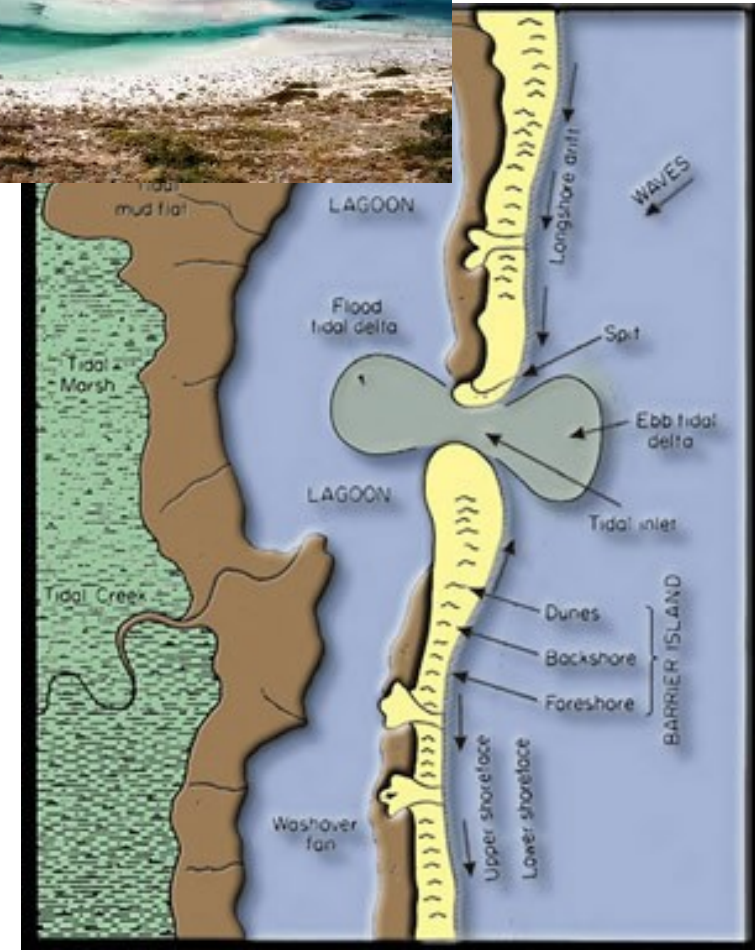
Slapové proudy

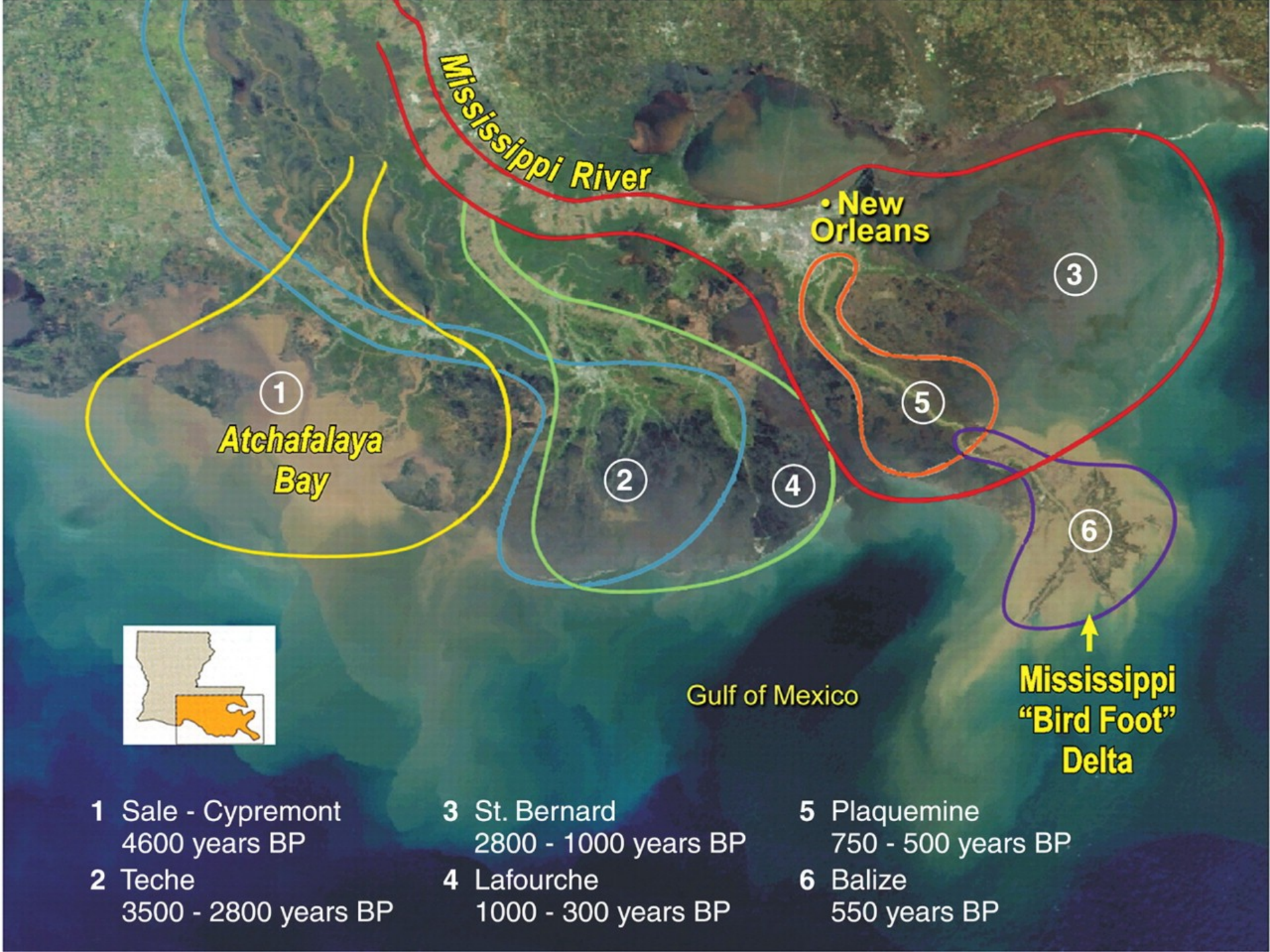
deformace povrchu oceánu

Geomorfologické typy pobřeží

Klesající pobřeží/ Stoupající pobřeží

Mississippi River

• New Orleans

1
Atchafalaya Bay

2

4

5

3

6

Gulf of Mexico

Mississippi "Bird Foot" Delta

1 Sale - Cyremont
4600 years BP

2 Teche
3500 - 2800 years BP

3 St. Bernard
2800 - 1000 years BP

4 Lafourche
1000 - 300 years BP

5 Plaquemine
750 - 500 years BP

6 Balize
550 years BP

Korálové útesy

Typy suchých pouští

Podle charakteru povrchu, zejména zrnitosti materiálu

- **Ergy** (písečné pouště pohyblivých dun)
- **Hamada** (kamenitá poušť holých skal)
- **Reg** (přechodný typ mezi hamadou a ergem)
- **Serir** (štěrkovité a oblázkovité)
- **Solné pouště**
- **Mlžné pouště**

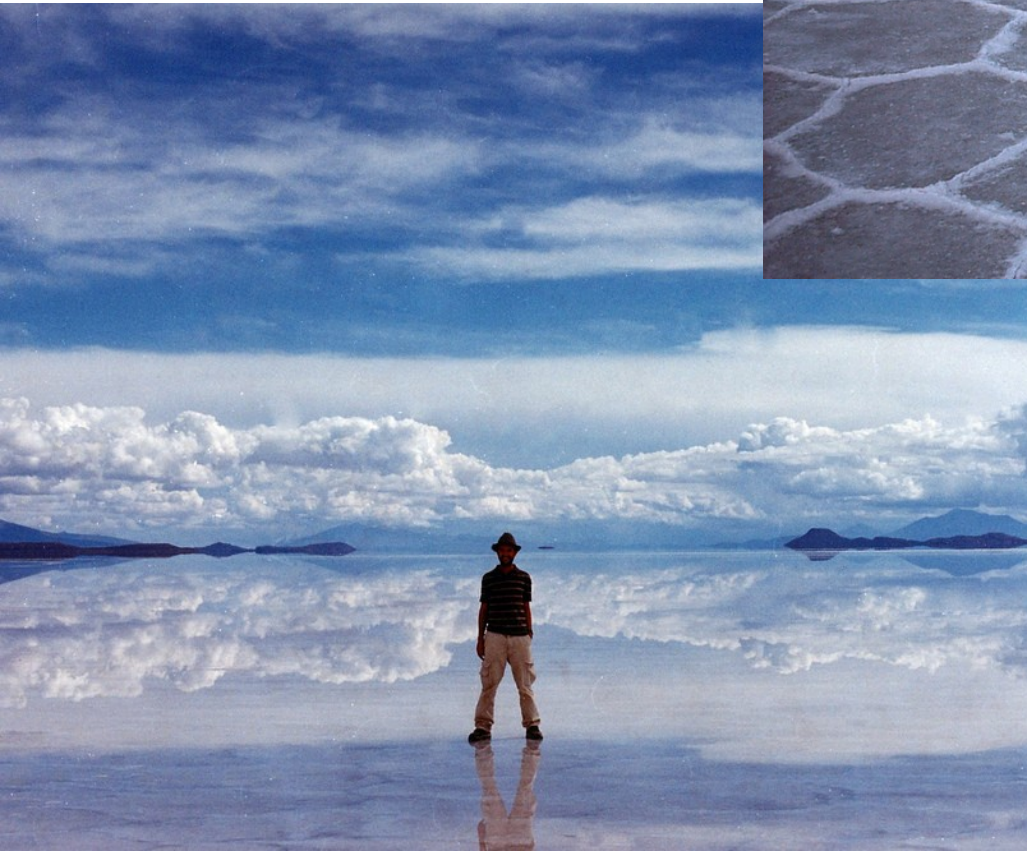
Erg

Typ Hamada - Libye

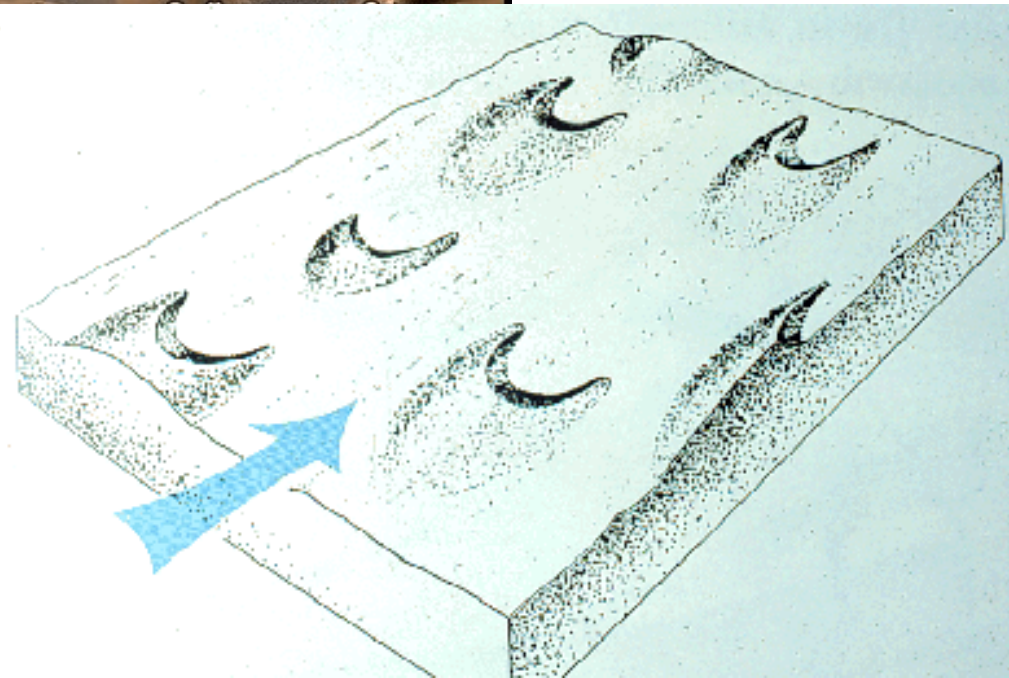
Salar de Uyuni -

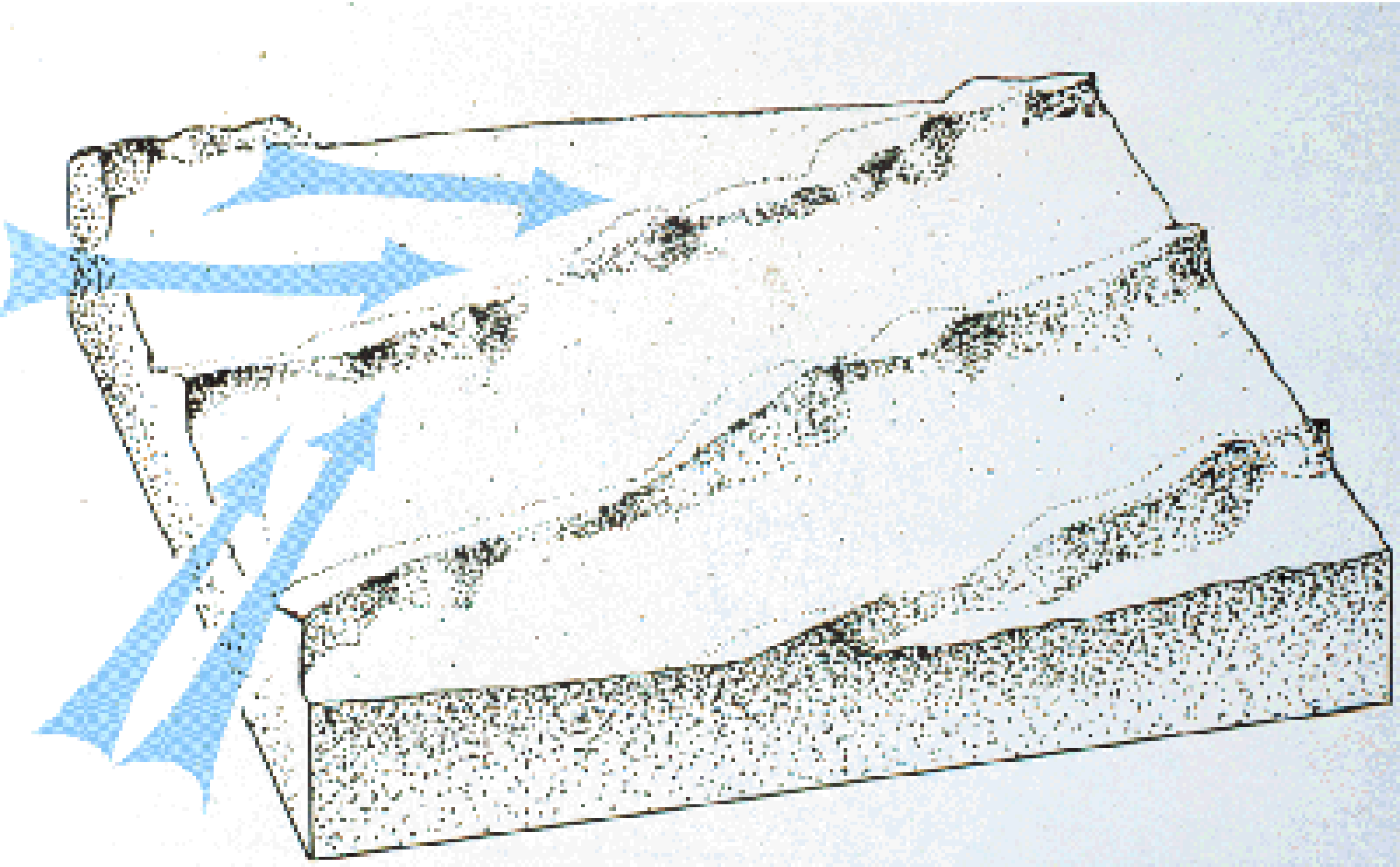
Typy písečných dun

- **Barchany** (polokruhové písečné přesypy)
- **Seify** (střetávání větrů z obou stran)
- **Hvězdicové duny** (ramena vycházejí různými směry ze středu)
- **Příčné duny** (jednotlivé barchany splývají a vytváří zvlněný povrch)
- **Parabolické duny** (mají srpovitý tvar jako barchany, ale jejich okraje jsou ohnuty směrem proti větru)
- **Podélné duny** (dlouhé km, úzké písečné hřbety)

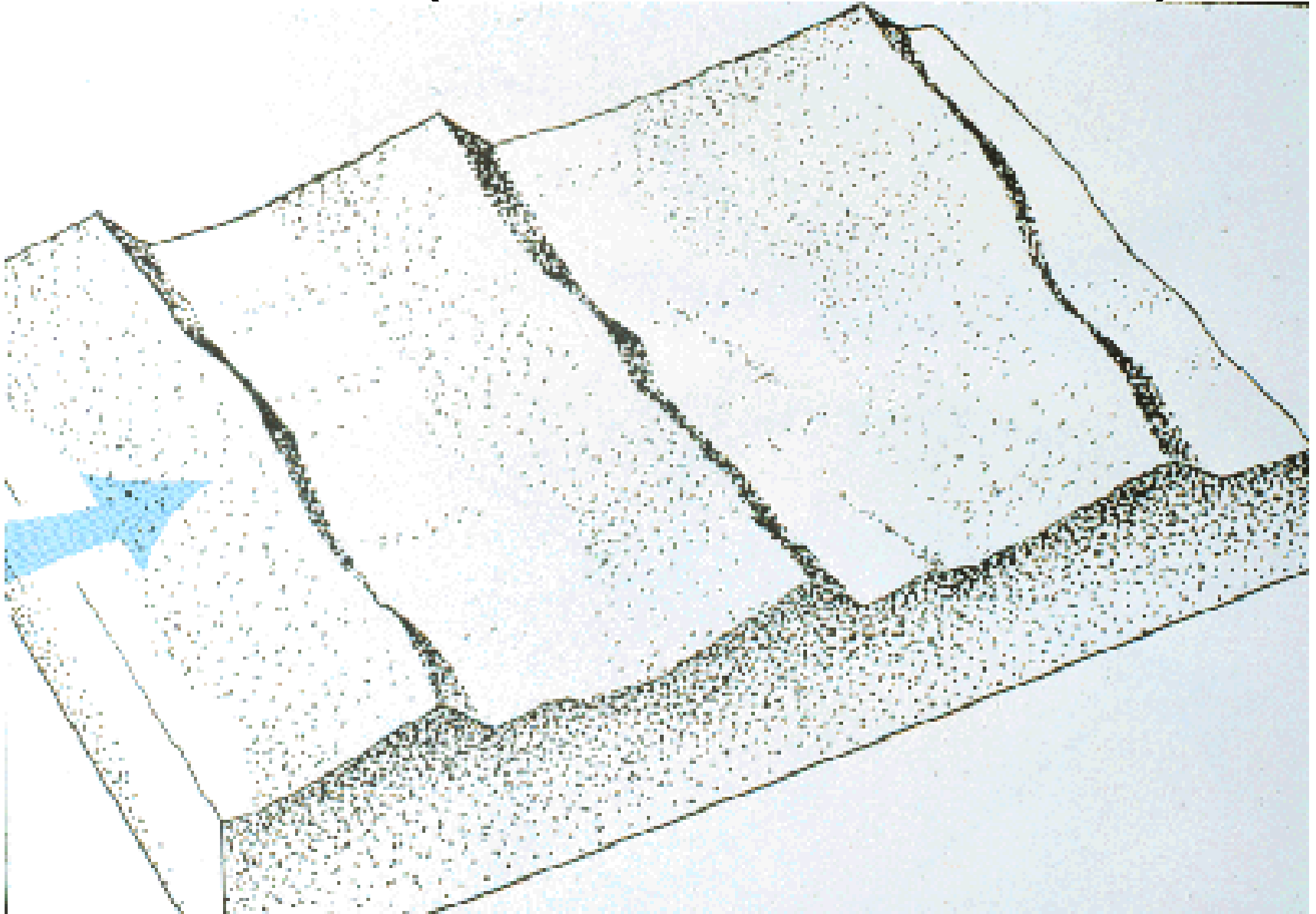

Barchany

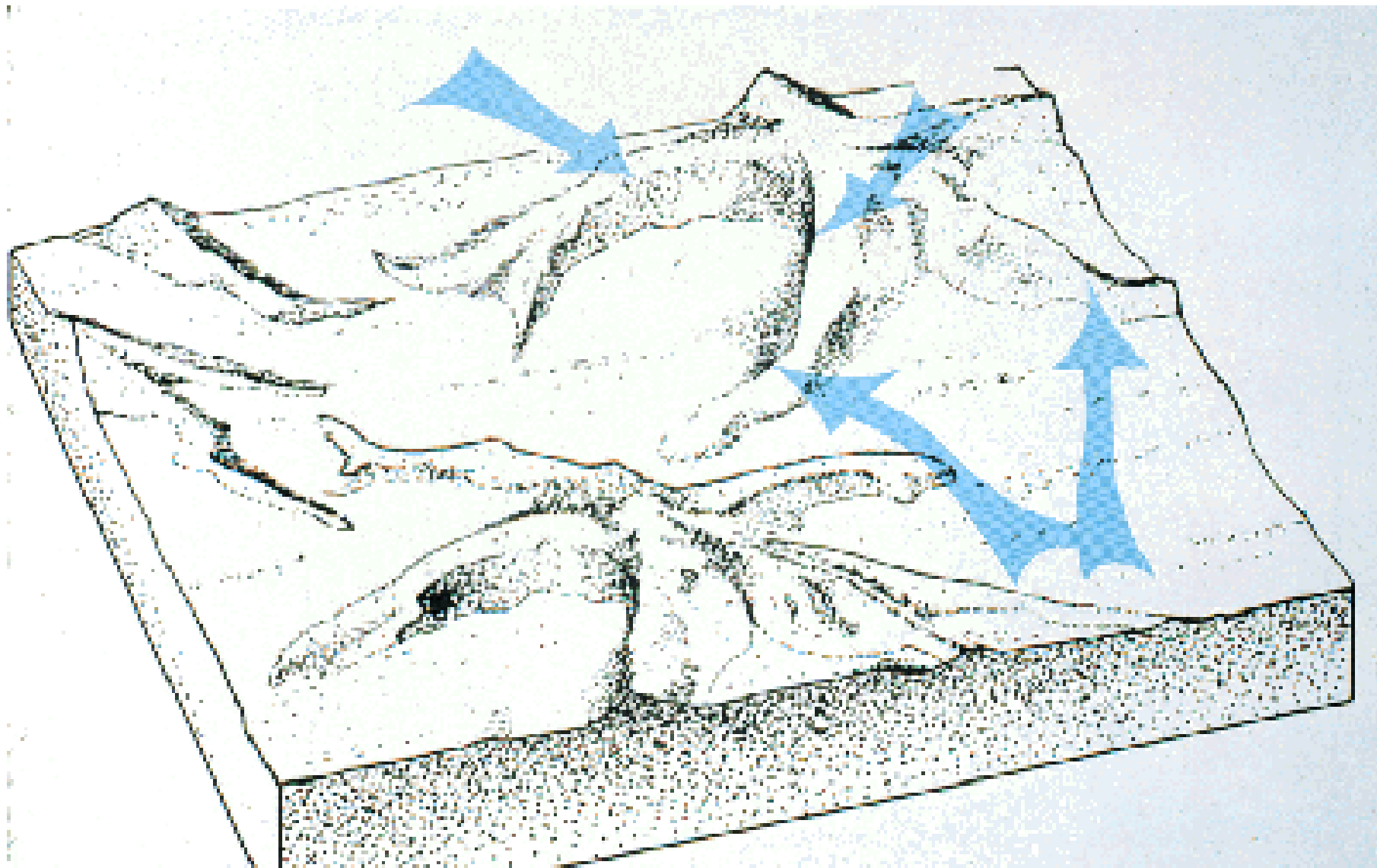
Podélné (longitudinal dune)

Příčné (transverse dune)

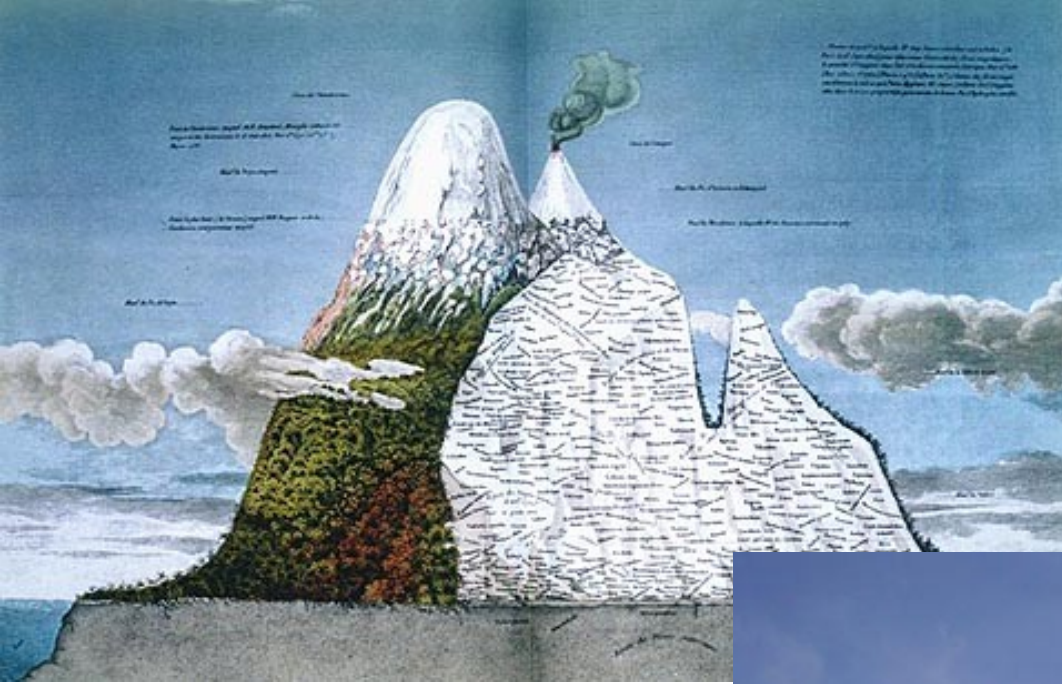

Hvězdicovitě (star dune)

Ledovce

- Geografické rozšíření ledovců:
 - pevninské ledovce
 - horské ledovce.
- Typy ledovcové eroze:
 - brázdění (*exarace*),
 - obrušování a ohlazování (*deterze*),
 - odlamování (*detrakce*).

Moréna

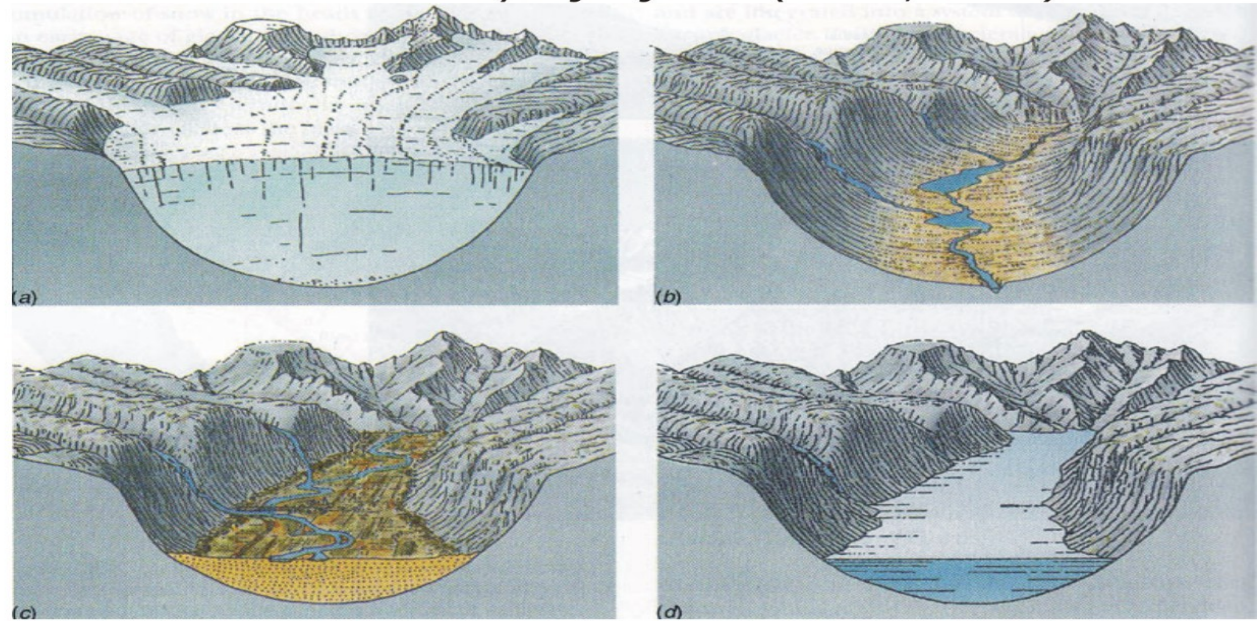
Obr. 8.6.16 Příklad ohlazení podloží ledovce Athabasca, Kanada (CD-ROM Understanding Earth)

Obr. 8.6.17 Příklad trogového údolí (University of Regina, 2004)

Obr. 8.6.18 Schéma vývoje fjordu (UW-L, 2004)

Obr. 8.6.19 Příklad visutého údolí (University of Regina 2004)

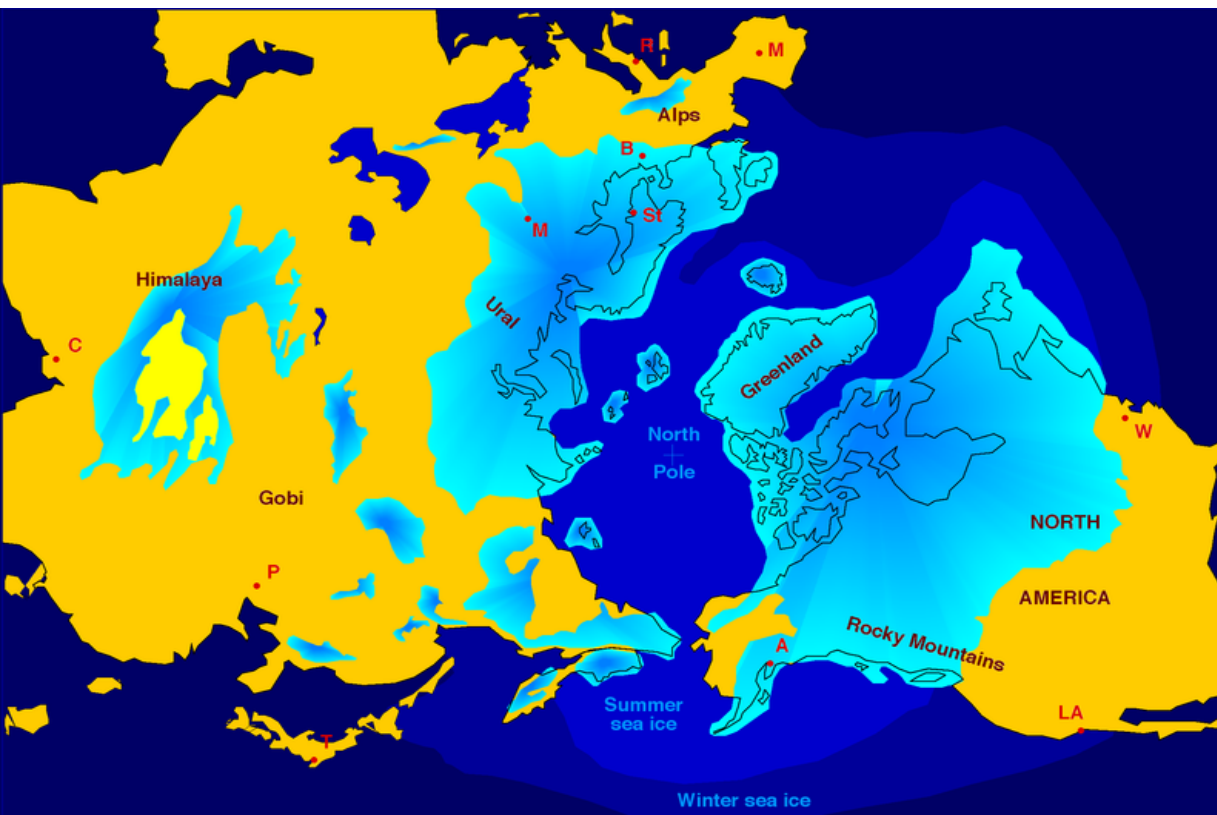
Mořský led

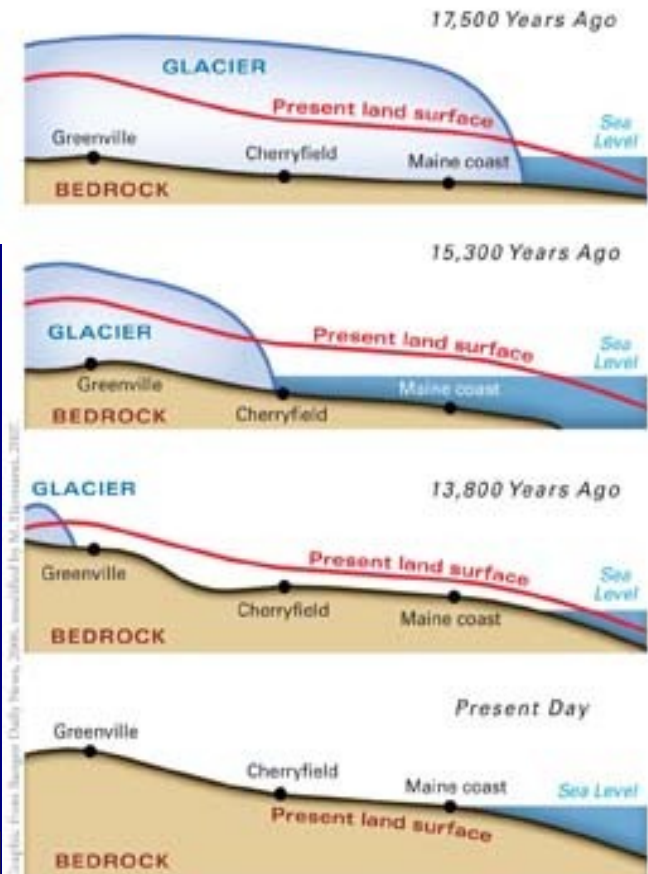
Glaciální období v kvartéru

Stratigrafické systémy kvartéru:

- Alpský: bieber, donau, Günz, mindel, riss, Würm.
- Severoevropský: pretegelien, eburon, menap, elster, saale, weichsel.

Glacial Recession Across Maine

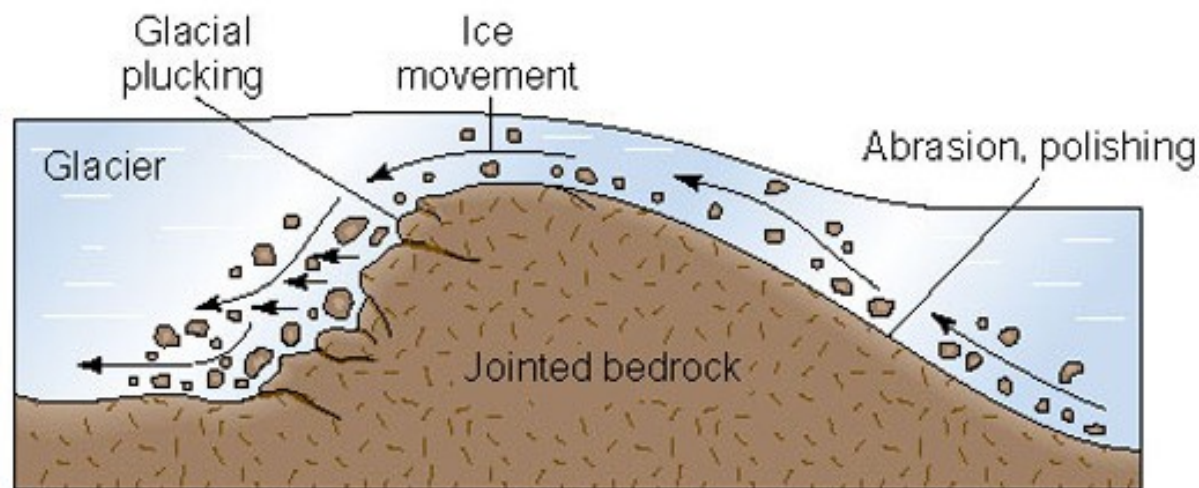
As the glacier receded, the depressed ground rose as it was relieved of the weight of the ice. This uplift caused relative sea level to drop rapidly, reaching the present position of the Maine coast about 13,300 years ago, and eventually falling to -180 feet about 12,900 years ago. Global sea level rose nearly to its present height about 3,000 years ago, drowning large areas that were formerly dry land. Today, the sea continues to rise slowly due to melting of glaciers and warming of the ocean.

Oblík

(a)

(b)

Ledovcové jezero

Nunatak

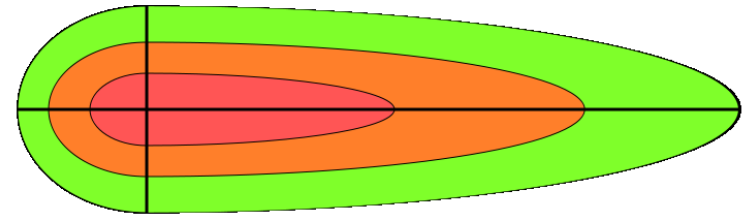
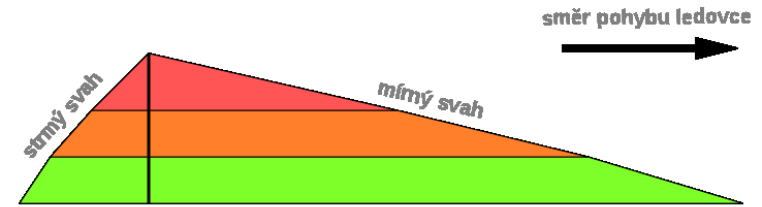

©British Antarctic Survey - www.photo.antarctica.ac.uk

Glacigenní uloženiny

pahorek doutníkovitého tvaru, jež je tvořen převážně tillem

Spraš

klastický sediment eolického původu-hornina!